

BUURTBRIEF BEWONERS BERLAGEBLOKKEN

Beste burenen,

Op 20 maart 2004 zijn wij, de bewoners van de Berlageblokken aan het Javaplein, in verzet gekomen tegen de wanpraktijken van huiseigenaar Ymere en de niet-sociale opstelling van Stadsdeel Zeeburg. De actie die wij voeren richt zich niet alleen op de situatie in de Berlageblokken. De manier waarop de bewoners van de Berlageblokken de laatste jaren behandelt zijn, de ongewenste renovatieplannen van Ymere en de terughoudende opstelling van Stadsdeel Zeeburg zijn slechts een voorbeeld van hoe er in Amsterdam de afgelopen jaren wordt omgegaan met sociale huurwoningen en de huurders daarvan.

De woonsituatie in Amsterdam

De woningnood die Amsterdam al sinds jaar en dag kent wordt de laatste jaren verergerd door een huisvestingsbeleid dat gericht is op de doorstroom van goedkope huurwoningen naar duurdere huur- en koopwoningen. Deze doorstroom is niet op gang gekomen maar toch gaat de afbraak van sociale huurwoningen tegelijkertijd onverminderd door. Dit heeft er toe geleid dat de gemiddelde wachttijd voor een sociale huurwoning in Amsterdam inmiddels is opgelopen tot 14 jaar! Bewoners van oude wijken zoals de Indische Buurt worden geregeld uit hun huizen gejaagd om woonlastenverhogende renovaties en nieuwbouw te realiseren. Vaak wordt deze bewoners niet verteld dat ze daar niet mee in hoeven te stemmen.

Door de woningnood en dit beleid is er naast het legale circuit een enorme schaduw-woonmarkt ontstaan. Deze bestaat uit onderhuurders, tijdelijke huurders en antikrakers. Niemand wordt voor zijn lol onderhuurder: je positie is onzeker, je betaalt vaak veel te veel huur en je op je rechten beroepen is niet makkelijk. Tijdelijke huurders blijken in praktijk ook amper bescherming te genieten omdat de gemeente bijna geen controle op tijdelijke verhuur uitvoert. Antikrakers staan over het algemeen het zwakst: omdat ze alleen *gebruikskosten* betalen hebben ze geen enkele *huurbescherming*.

De situatie in de Berlageblokken

De Berlageblokken zijn in 1912 gebouwd als sociale woningbouw voor arme arbeiders. Woningcorporatie Ymere en Stadsdeel Zeeburg wilden de 169 goedkope huizen slopen om ruimte te maken voor een grote supermarkt met parkeergarage op het Javaplein. Terwijl de vaste huurders geleidelijk aan vervangen werden door tijdelijke huurders, werden de Berlageblokken door actie van buurtbewoners tot monument verklaard en ging de sloop niet door. Omdat Ymere al dertig jaar geen onderhoud heeft uitgevoerd moeten de huizen nu dus opgeknapt worden.

In de vier jaar dat de huizen nu 'tijdelijk' verhuurd worden heeft Ymere alle regels die daarvoor zijn aan haar laars gelapt, en de gemeente heeft Ymere haar gang laten gaan.

Een paar voorbeelden. Sommige bewoners hebben tot 2500 euro aan Ymere moeten betalen voor een tijdelijk huurcontract; bewoners zijn onder druk gezet om ongunstige gebruiksovereenkomsten 'om niet' te tekenen nadat Ymere in veel gevallen al maanden de maximale termijn voor tijdelijke verhuur had laten verstrijken. Bewoners die niet direct wilde tekenen werden geïntimideerd door ze met uitzetting te bedreigen. Een gezin met kinderen is ook daadwerkelijk op staat gezet. Toen bleek dat dit onrechtmatig was heeft Ymere, onder druk van de bewoners, het gezin hun woning terug moeten geven; Ymere heeft haar belofte, namelijk dat de bewoners zouden kunnen blijven tot de renovatie zou beginnen, keer op keer geschonden. Na bewonersprotest bleken de bewoners telkens toch te kunnen blijven.

Nu slopen niet mag, wil Ymere met een grootscheepse renovatie de huidige goedkope sociale huurwoningen omzetten in huur- en koopwoningen en onzelfstandige studentenwoningen, die *drie keer zo duur* zullen zijn als nu. Normaal gesproken moet een meerderheid van de bewoners instemmen met renovatieplannen maar omdat hier sprake is van tijdelijke huurders denkt Ymere te kunnen doen waar zij zin in heeft. De woningen zouden ook op een veel goedkopere manier gerenoveerd kunnen worden door dertig jaar achterstallig onderhoud weg te werken en kleine verbeteringen aan te brengen zoals dubbel glas. Ymere wil hier echter niet aan.

Voor de renovatie zijn een bouw en monumentvergunning nodig, deze zijn echter nog niet verstrekt. Ymere wil nu toch alvast beginnen met zogenaamde 'voorbereidende werkzaamheden'. Dit houdt in dat de woningen onbewoonbaar worden gemaakt en nog maanden leeg zullen staan in afwachting van de vergunningen.

Verzet tegen wanpraktijken

De Berlageblokken zijn een schoolvoorbeeld van hoe er gesold wordt met tijdelijke huurders en hoe tijdelijke verhuur wordt misbruikt om ongewenste renovatieplannen door te zetten. Daarom verzetten we ons tegen deze gang van zaken. Op 20 maart 2004 hebben wij daarom de huisbaas 'ontslagen': de Berlageblokken zijn bezet verklaard en de vele inmiddels leegstaande woningen zijn weer in gebruik genomen.

Stadsdeel Zeeburg komt niet voor haar burgers op: zij doet de problemen van de bewoners af als een juridisch conflict tussen huurder en verhuurder en wil alleen maar bemiddelen. Ondertussen weigert Ymere inhoudelijk de dialoog over de situatie aan te gaan met de bewoners en sleept ons voor de rechter. Sociale problemen vragen echter politieke oplossingen, geen juridische. Daarom hebben de bewoners alle wantoestanden rond de tijdelijke verhuur gedocumenteerd in een 'zwartboek' en dat openbaar gemaakt.

Dit zwartboek zal 12 mei a.s. in de gemeenteraad van Amsterdam behandeld worden, tegelijk met het rapport dat de Dienst Wonen ook al opstelde over de tijdelijke verhuur in de Berlageblokken.

Wat wij willen

De Berlageblokken zijn slechts één voorbeeld van wat er allemaal mis is met de Nederlandse woningmarkt en tot welke wantoestanden dat in de praktijk leidt. De huurbescherming van mensen wordt steeds verder uitgehold doordat de schaduwwoonmarkt steeds groter wordt en de sociale huurmarkt steeds kleiner. Aan de afbraak van de sociale woningbouw moet daarom een eind komen, de Berlageblokken moeten behouden blijven als goedkope sociale woningbouw. Ook moeten woningcorporaties gedwongen worden zich aan de wet te houden en sociaal met hun huurders om te gaan. De bewoners van de Berlageblokken moeten daarom een normaal huurcontract krijgen. Wij zullen blijven strijden vóór het behoud van woonrechten van het groeiend aantal mensen dat uitgebuit wordt in onderhuur-, tijdelijke huur- en anti-kraaksituaties, tot er een structurele politieke oplossing is gevonden voor dit steeds groter wordende sociale probleem.

Meer informatie en steun

Mensen die meer informatie willen over De situatie in de Berlageblokken, of hun Steun willen betuigen kunnen terecht op www.berlageblokken.nl

Op deze site is o.a. het zwartboek te downloaden en kan je met een elektronische handtekening onze actie steunen.

